

DEL NAIXEMENT I DE L'ENGENDRAMENT DEL REI

Ara contarem de quina manera vaig ser engendrat i de quina manera vaig néixer. Primerament contarem com ens engendrarem. El nostre pare, el rei En Pere, no podia veure la nostra mare, la reina. I una vegada va donar-se la casualitat que el rei, el nostre pare, era a Llates, mentre que la reina, mare nostra, era a Miravalls. I un home noble, anomenat Guillem d'Alcalà, va anar a parlar amb el rei i li va pregar amb tanta vehemència que va aconseguir que anés a Miravalls, on s'estava la reina, mare nostra. I aquella nit que varen passar tots dos junts a Miravalls va voler Nostre Senyor que ens engendressin. I quan la reina, mare nostra, es va sentir prenyada, se'n va tornar a Montpeller. I allí va voler Nostre Senyor que tingués lloc el nostre naixement a casa dels Tornamira, la vigília de la Mare de Déu de la Candelera.

I la nostra mare, tan bon punt vam néixer, ens va enviar a l'església de Santa Maria, i ens hi van dur en braços. A l'església de Nostra Dona cantaven maitines, i tan bon punt ens van fer entrar en el portal de l'església es van posar a cantar *Te Deum laudamus* —i els clergues no sabien que estàvem a punt d'entrar-hi, sinó que va coincidir la nostra entrada amb el seu càntic. I després ens van dur a Sant Fermí, i quan els qui ens hi portaven entraven per l'església hi estaven cantant *Benedictus Dominus Deus Israel*. I quan ens van tornar a dur a casa de la nostra mare, ella es va posar molt contenta d'aquests bons auguris. I va fer fer dotze espelmes, totes del mateix pes i de la mateixa mida; les va fer encendre totes alhora, va posar a cadascuna de les espelmes el nom d'un apòstol i va prometre a Nostre Senyor que d'aquella que més duraria trauria el nostre nom. I la que va durar més —ben bé tres dits més— que les altres va ser l'espelma de sant Jaume. I per això, i per la gràcia de Déu, ens diem Jaume. D'aquesta manera procedim de la sang de la nostra mare i de la del rei En Pere, pare nostre.

I tot plegat sembla obra de Déu, perquè els tractes fallits que el nostre avi havia fet per tenir com a esposa aquella princesa grega es van resoldre més endavant amb la unió del nostre pare, el rei, amb una dona de la sang de l'emperador Manuel. I més endavant, quan encara dormíem en el bressol, van tirar per un finestró sobre el meu llit una gran pedra, que va caure prop del bressol, però Nostre Senyor va voler salvar-nos d'una mort segura.

Jaume I, *Llibre dels feits*, capítol V.